

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto V. Štev. 223 (1313) Postnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. post. I. gr.

TRST torek 20. septembra 1949

Zahlevamo dostojo gledališko dvorano za predstave Slovenskega narodnega gledališča

Cena 15 lir. 2.50 din

SPOR V SDZ

V najhujši predvojni kampagni za tržaške upravne volitve je načrtovan objavljen leta nekega skolskega akademskoga starejševca, v katerem se je ostro natajalo vodstvo Slovenske demokratske zveze. Zanimljivo je dejstvo, da se je ta letak pojavit v času, ko je proces v Postojni odvijal v tovornički zvezdi SDZ in počasi, kako nizko je padla organizacija, ki je razumevala sedanjost časov, da je postavila na program načrte prevoja. (Demokracija, 9. septembra t.l.)

Demokracija se je takrat zagovarjala, da natajnik in nati podkaznik, da smo si to letalo izmislili. Mi smo so primorani o tem letaku spričavati: tudi sami, ker smo počasi hude tezave. Težave so sicer tele v začetku fazi vojevanja, a nadaljnji razvoj bo kaže, da le bolj zaostrij in težava potrebuje.

Za kaj gre?

Najprej nekoliko kronike. SDZ je nastala na pobudo slovenske pravice, ki je po zlomu nacistične vlade zasedla iz domovine, se je bila učinkovala najprej demokratične in poznej naciste in skupatorju. Nastala je tedaj, ko je bilo jasno, da zaradi imperialistične politike ne moremo pravice rešiti načrtovali vprašanja in predmet Trst ostal izven novega razreda.

Mi smo se te okrepili, da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

da takrat poudaril in posredoval, da gre za novo imperialistično agencijo med primorskim

in vodil so klerikali v SDZ predvsem vodstvo tako znamenitih ljudi z Agnewtonom in Veselom. To jim je bilo tem lažje,

TRŽASKI DNEVNIK

Zakaj je stavka v montažnem oddelku Tovarne strojev doživel tak neuspeh?

Neuspeh se nikoli ne more spremeniti v uspeh, pa četudi bi to hoteli z vsemi mogočimi puhlimi frazami dokazati sedanjem voditelji Enotnih sindikatov

Slovenske in italijanske antifašistične žene III. okraja protestirajo, ker sta zaradi novice v zvezzi z dogodki RASC postavljena pred sodišče »Primorski dnevnik« in »Corriere di Trieste« ter je za mesec dni prepovedana prodaja časopisa »Unità« v Trstu.

Ker je »Primorski dnevnik« zrasel v borbi proti nacizmu kot glasnik OF, borič za demokratične pravice našega tiska odločno zahtevamo, da se takoj preneha s kazenškim postopkom proti obema časopisom ter da se prekliče ukrep proti »Uniti« v Trstu.

Sinti fašizmu - svobodo narodu! (Sledi približno 400 podpisov)

Slovenske in italijanske antifašistične žene III. okraja protestirajo, ker sta zaradi novice v zvezzi z dogodki RASC postavljena pred sodišče »Primorski dnevnik« in »Corriere di Trieste« ter je za mesec dni prepovedana prodaja časopisa »Unità« v Trstu.

Tej borbi za svobodo tiska se pridružujemo tudi mi žene, ki zahajevamo, da se spoštujemo demokratični IX.

Slovenske in italijanske demokratične žene III. okraja. (Sledi 182 podpisov)

Zahvala mater iz Plavij odboru za počitniške kolonije

Vse matere iz Plavij, ki smo imeli svoje otroke v počitniških kolonijah v Sloveniji, se najtoplje zahvaljujemo Titovi Jugoslaviji, ljudski republiki Sloveniji in Podpornemu odboru ASIZZ. Obenem smo zelo hvaležni dr. Sonji Mašeri in dr. Tonetu Danevu ter osebju kolonij iz Trsta in Slovenske, ki je tako skrbno pazil na naše otroke.

Ko poslušamo pripovedovanje naših otrok o lepem bivanju v Sloveniji, o izletih na Bleib in druge kraje, o pionirski progri, o dobrini obilnih hrani v vsem ostalem, si ne moremo drugega, kot od srca želite, da bi bili tudi prihodnje leta naši otroci deležni takih kolonij.

Mater openskih otrok se zahvaljuje

Tudi mater openskih otrok, ki so bili na počitniških kolonijah v Sloveniji, se pridružujemo ostalim tržaškim materam ter izkramko najtoplje zahvaljujem vsem, ki so pripomogli, da so naši malečki vrnili v najboljšem zdravstvenem stanju, radostno razpoložen, polni prelepih vtisov iz naše ljubljene Slovenije.

Predvsem gre naša zahvala ljudskim oblastim Lj. Slovenija in glavnemu odboru AFZ Slovenije, ki je četrto leto omogočata letovanje našim otrokom.

Izrečna zahvala osebju počitniških kolonij, ki je na sano domestovalo skrbne mame, temveč se veseljeno trudilo, da naši otroci enkrat več telesno in duševno pridobjijo.

Zahvaljujemo se počitniškim tovarniškim glavnim odgovorom AFZ v Trstu in tovarniškim podpredstavnikom, posebno tvo. dr. Mašerovi in tvo. dr. Danevu. Prav tako se zahvaljujemo spremembam in tržaškemu osebju v kolonijah.

Zahvala

Barkovljanska matere, ki smo imeli svoje malečke na počitniških kolonijah v Sloveniji, se najtoplje zahvaljujemo Podpornemu društvu za STO, zdravnikoma dr. Mašerovi in dr. Danevu in organizaciji ASIZZ, ki so s tako pozitivnočnostjo poskrbeli, da so naši otroci preizvedeli lepo in nepozabne počitnice.

Poseben se zahvaljujemo oblasti SFRJ za veliko skrb, izkazano našim otrokom. Otroci so si ogledali pionirske železnice, ali so na Bleib, Vrbo, v Celje in druge kraje naše lepe Slovenije. Povsed so bili deležni priravnih sprejemov in vrnili so se z zavestjo, da nas nepravična meja nikakor ne more ločiti od našega naroda.

Zeleni vseh otrok in mater je, da bi se otroci drugo leto lahko spet vrnili na letovanje v našo gospodljivo domovo.

Pod svobodnim soncem

SPISAL: J. Štefanec

ILUSTRIRA M. BAMBIC

Izlok je sedel na nizkem stebriku, ki so nanj prizvezali colne. Njegove oči so strmle na temo morje in hotele predeti no. Kadars je pljusknil majhen val ob obrežje, kadars je poskočila ribica nad gladino, se je zgnanil, stresel in vstal. Zdela se mu je, da je čudarce vesla. Ali zognet je vse umrlo, vse utonilo, le morje je rahlo plivalo na obrežje. Izlok je vstal in začel hoditi po drenbem svetu. Toda motile so ga lastne stopinje, vrnili se je k steberiu in zopet sedel. Skusal je pomisliti, kako jo navgori, kaj ji pove. Ali vse misli, vse besede so utonile v eni sami neizmereni zelji, kakor bi padle v morje. Zanj je izginila blagošest, izginil svet, vse njegovo bitje se je utopilo v kopnjenje. Trenutki so mu bili včasih; ni mogel ved strpe-

moja domovina, moja vera. Irena - Irena! je govoril glaso.

»Apsi, je reška postava in mu združila iz rok. Izlok, vedi me v temu senco, da govoriva o blagošesti!«

Tesno je prijet krog pasu in veden po stopnicami na teraso pod pinje. Noc je bila tako temna, da je moral Izlok tipati, kje je klopca. Nato sta sedla drug ob drugega in za hip molčala. Glasni uiripi dvojnih src v razburjenih prsih so še čuli.

»Ali si prebral blagošest, Izlok?«

»Prebral, Irena. Desetek prebral in misli nate pri vsaki besedi, pri vsaki črki.«

»Ali si spoznal resnico?«

»Resnica si ti, vse drugo je mene tuje, samo v tvojih očeh je resnica — in ljubezen v tvojem sreču.«

Izlok je izgnezil roko in segel po naličju, katero je dvignil, da bi ji pogledal vlice.

»Oj besi, zakaj sta zgurnili toliko črne noči na to uro, da ne vidim neba v tvojih očeh, Irena!«

»Ne misli na bese, Izlok! Kristus je zakril pred zlobnim svetom najino ljubezen. Zahvali ga!«

»Zahvalim ga, ker ti televaš! In vendar moram videći luce svojih oči! V njih biva moja domovlina, v njih je vedro nebo Slovenov, v njih seva svobodno sonce naših gradis! Irena, pojdi z menoj v stanek. Z nožami sem ga poslužil zate, z vponjem napojil in tudi drag, oj je gor v tvojih častih.«

»Ne grem, ne morem, Izlok.«

moja domovina, moja vera. Irena - Irena! je govoril glaso.

»Apsi, je reška postava in mu

združila iz rok. Izlok, vedi me v temu senco, da govoriva o blagošesti!«

Tesno je prijet krog pasu in veden po stopnicami na teraso pod pinje. Noc je bila tako temna, da je moral Izlok tipati, kje je klopca. Nato sta sedla drug ob drugega in za hip molčala. Glasni uiripi dvojnih src v razburjenih prsih so še čuli.

»Ali si prebral blagošest, Izlok?«

»Prebral, Irena. Desetek prebral in misli nate pri vsaki besedi, pri vsaki črki.«

»Ali si spoznal resnico?«

»Resnica si ti, vse drugo je mene tuje, samo v tvojih očeh je resnica — in ljubezen v tvojem sreču.«

Izlok je izgnezil roko in segel po naličju, katero je dvignil, da bi ji pogledal vlice.

»Oj besi, zakaj sta zgurnili toliko črne noči na to uro, da ne

vidim neba v tvojih očeh, Irena!«

»Ne misli na bese, Izlok! Kristus je zakril pred zlobnim svetom najino ljubezen. Zahvali ga!«

»Zahvalim ga, ker ti televaš!

In vendar moram videći luce

svojih oči! V njih biva moja

domovlina, v njih je vedro nebo

Slovenov, v njih seva svobodno

sonce naših gradis! Irena, pojdi

z menoj v stanek. Z nožami sem

ga poslužil zate, z vponjem napojil

in tudi drag, oj je gor v tvojih

častih.«

»Ne grem, ne morem, Izlok.«

IZ DEVINA

Hočemo slovenski otroški vrtec

Iz Devina smo prejeli sledeče pismo s prošnjo za objavo:

»Vsem je že znano, saj je bilo objavljeno tudi v »Primorskem dnevniku«, da so nam lansko leto začeli v italijanski vrtec. In pri tem tem trdijo, da so edini (?) predstavniki slovenskega otroškega vrtca.«

Naši so nekateri materi

pričevale, da je bilo skrilo

v ruci premožnosti

z uporabo

